

**Přidejte se k hrdinům.
Darujte krev**
strana 2

**Seznamte se s vítězi
krajských cen**
strana 4

**Běžkyně přivezla
na kraj zlato**
strana 12

Krajánek

ČÍSLO 9 | ZÁŘÍ 2026 | ROČNÍK 25 | NÁKLAD 292 000 KS

MĚSÍČNÍK PRO OBČANY OLOMOUCKÉHO KRAJE

Pomoc přijede až domů. Kraj posiluje terénní služby

Sociální sféra je pro Olomoucký kraj dlouhodobě jedna z prioritních oblastí zájmu. Kromě podpory stávajících a stavby nových domovů pro seniory je aktuálně kladen důraz i na terénní služby.

Foto | Dům seniorů František Náměšť na Hané

Prožít stáří doma a ve vlastním prostředí. To je přání většiny seniorů v Olomouckém kraji. A hejtmanství mu jde naproti. Také proto teď kraj posiluje takzvané terénní služby, které budou hrát v péči o seniory klíčovou roli.

„Terénní služby už fungují v celém našem kraji a my je budeme dál rozvíjet. Seniorům dokážou pečovatelské zprostředkovat například nákup, doprovod k lékaři, základní hygienu a podobně,“ uvedl Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

V regionu dnes působí desítky organizací, které různé formy terénních sociálních služeb nabízejí. Kombinovat se dají také s terénní zdravotní péčí. Pro seniory, ale i další lidi, kteří jsou odkázáni na pomoc druhých, to znamená jediné – i když potřebují pomoc ostatních, pořád můžou zůstat doma.

„A to je přesně to, co si většina seniorů přeje. Domácí péči upřednostňovala

v průzkumech naprostá většina lidí,“ dodal Okleštěk.

*V regionu působí
desítky organizací,
které nabízejí různé formy
terénních sociálních služeb*

Péče o pečovatele

„Velkou část péče o svoje blízké dnes v Olomouckém kraji zajišťují sami rodinní příslušníci. Třeba děti, které se starají

o svoje rodiče. I jim nabízí kraj pomoc – pokud si potřebují odpočinout, mohou využít takzvanou odlehčovací službu,“ připomněl Martin Škurek, náměstek hejtmána Olomouckého kraje pro sociální služby.

Odlehčovací služby jsou určené ke krátkodobé péči o lidi, o které se jinak starají jejich blízcí. Rodinnému pečujícímu tak umožní na určitou dobu předat péči profesionálům a získat čas na odpočinek, vyřízení osobních záležitostí nebo například řešení vlastních zdravotních problémů.

„Služba může mít různé podoby. Pracovník může přijít přímo do domácnosti, případně může člověk, který péči potřebuje, na určitou dobu využít pobytovou odlehčovací službu. Rodina přitom může mít jistotu, že je o jejího blízkého dobře postaráno,“ dodal Škurek.

Jaroslav Kropáč

SLOVO HEJTMANA

Vážení čtenáři,

Olomoucký kraj investuje do sociálních služeb obrovské peníze. Skutečně, jde o jednu z největších položek krajského rozpočtu. A víte, co? Je to v pořádku. Protože senioři nebo lidé s hendikepem si péči prostě zaslouží.

Ať se nám to líbí, nebo ne, lidí odkázaných na pomoc druhých bude přibývat a místa v domovech nebudou stačit, i kdybychom se snažili sebevíc. Proto do budoucna musí větší část péče o rodinné příslušníky převzít samy rodiny. Moc se o tom nemluví, ale je to tak. Na druhou stranu, péče třeba o rodiče byla kdysi naprostou samozřejmostí a proč by nemohla být znovu?

Ostatně už dnes spousta lidí o seniorů nebo děti s hendikepem v domácnosti pečuje. Mají moje obrovské uznání. Jde o práci na plný úvazek, často nedoceněnou a často také nevděčnou. Právě pro ně řada organizací nabízí takzvanou odlehčovací službu. Ta se o maminku nebo tatínka postará, zatímco pečující si můžou trochu odpočinout.

Nebojte se, prosím, těchto služeb využít. Máte na ně stejné právo, jaké mají na péči třeba sami senioři. Říct si o pomoc přece není nic, za co bychom se měli stydět. Od toho tu Olomoucký kraj je.

Ladislav Okleštěk,
váš hejtmán Olomouckého kraje

ČÍSLO MĚSÍCE

2 872 757 885 Kč

to je celkový objem
finančních prostředků,
které prostřednictvím
Olomouckého kraje šly
vloni do sociálních služeb.

Šance Olomouc otevře šesti dětem dveře rodinného domova

Olomoucký kraj dokončil proměnu rodinného domu v Bulharské ulici v Olomouci, který nově nabídne zázemí šesti dětem z Dětského domova Šance Olomouc. Budovu kraj zakoupil a od loňského září do letošního června tady probíhala kompletní rekonstrukce. Vzniklo tak prostředí připomínající běžné rodinné bydlení. Slavnostní dokončení investiční akce se uskutečnilo 28. srpna.

Děti se do nového domova postupně stěhovaly už od konce července. První noc zde strávily na konci srpna a v novém školním roce vyrazily do škol už právě z tohoto bydlení.

„Nejde jen o zrekonstruovaný dům, ale především o vytvoření skutečného domova. Děti budou žít v malé skupině, budou mít vlastní pokoje, společné prostory i zázemí pro volný čas. Právě takové prostředí jim může pomoci získávat větší samostatnost a připravovat se na život mimo dětský domov,“ řekl Martin Škurek, náměstek hejtmana Olomouckého kraje pro oblast sociálních věcí a záležitosti seniorů.

Dům prošel za necelý rok rozsáhlou rekonstrukcí. Upraven byl plášť budovy, vyměněna okna a změny se týkaly také vnitřní dispozice objektu. Vznikly nové pokoje, prostory pro trávení volného času, koupelna, technické a skladové prostory i další zázemí. Dům je uzpůsoben pro bydlení šesti dětí ve věku od čtyř do osmnácti let. O jejich celodenní péči se budou starat vychovatelé a asistenti pedagoga.

Důraz při rekonstrukci nemovitosti kladl kraj na to, aby interiér co nejvíce připomínal běžný domov. Foto | Olomoucký kraj

„Do proměny tohoto domu bylo investováno více než dvacet miliónů korun, devět a půl miliónu šlo na odkoupení nemovitosti a přilehlého pozemku a více než jedenáct miliónů na stavební úpravy, přičemž významnou část výdajů pokryla dotace z Národního plánu obnovy prostřednictvím Ministerstva práce a sociálních věcí. Jedná se o investici, která má smysl především proto, že výsledkem není jen opravená nemovitost, ale kvalitnější podmínky pro děti a jejich budoucí samostatný život,“ uvedl Vladimír Lichnovský, 1. náměstek hejtmana Olomouckého kraje.

Nové bydlení v Bulharské ulici je dalším krokem v transformaci péče o ohrožené děti směrem k menším komunitním domácnostem.

Lenka Kovaříková

Nový projekt představí nejen výjimečná místa a inspirativní tváře

Olomoucký kraj spustil nový projekt – webové stránky, které představují inspirativní osobnosti, výjimečná místa a silné příběhy napříč regionem. Na webové stránce Identita Olomouckého kraje s podtitulem Kraj, kde se daří lidem i nápadům, návštěvníci najdou osm tematických okruhů – od kultury, sportu a cestovního ruchu až po životní prostředí a další oblasti, které spoluutvářejí unikátní charakter kraje.

„Olomoucký kraj je plný lidí, kteří jsou inspirací pro své okolí, a zároveň nabízí řadu jedinečných míst, na něž můžeme být právem hrdí. Chceme jejich příběhy představit nejen našim obyvatelům, ale také všem, kteří hledají důvod, proč Olomoucký kraj navštívit nebo se o něj více a blíže zajímat. Věřím, že tento projekt posílí vztah lidí k našemu regionu a ukáže jeho rozmanitost i potenciál,“ řekl Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

Prostřednictvím medailonků se lidé mohou seznámit s těmi, kteří svým talentem, prací a oddaností významně přispívají k rozvoji regionu, i s místy, která

rozhodně stojí za objevování. „Nová stránka je živým projektem, který chceme do budoucna průběžně rozšiřovat o další osobnosti, místa i zajímavé příběhy. Věříme, že se stane přehledným rozcestníkem toho nejlepšího, co Olomoucký kraj nabízí, a inspirací nejen pro stále obyvatele, ale i návštěvníky regionu,“ uvedla Jitka Keková, ředitelka Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Webové stránky jsou dostupné přímo z titulní strany webu Olomouckého kraje olkraj.cz nebo na identita.olkraj.cz.

„Web je koncipovaný jako dlouhodobá obsahová platforma, nikoli jednorázová kampaň. Postavený je na výkonném redakčním systému, který umožňuje průběžně přidávat nové příběhy a kategorie. Důraz byl kladen na rychlost načítání a práci s fotografií a videem. Obrazový materiál se automaticky optimalizuje pro každé zařízení a rychlost připojení, takže vizuálně bohatý obsah nejde na úkor výkonu,“ vysvětlil za vývojářskou společnost Esmedia Pavel Sedláček.

Lenka Kovaříková

Kraj hledá nové hrdiny mezi studenty. Podpoří dárcovství krve

Olomoucký kraj připravil novou kampaň na podporu dárcovství krve. Zaměří se především na studenty středních škol, zapojit se ale budou moci také učitelé a další školští pracovníci.

Nejúspěšnější dárci ocení hejtmanství štedrou finanční odměnou. Kampaň ponese název Tvůrci zítřka – Tomorrow Makers a hejtmanství na ni spolupracuje s Českým červeným křížem.

„Vím, že mezi mladými lidmi je velká solidarita i chuť vykonat něco dobrého. Darování krve je ideální příležitostí, jak dobrý skutek naplnit,“ uvedl Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

Kampaň pracuje s motivem upírů, který má mladé lidi zaujmout a přiblížit jim téma dárcovství krve s nadhledem. Jejimi tvářemi budou upír Adrian vytvořený pomocí umělé inteligence a jeho lidská průvodkyně Kira. Zatímco Adrian má možné dárci oslovit a povzbudit, Kira jim bude vysvětlovat, jak darování krve probíhá, kdo se může stát dárcem a na co je potřeba se před odběrem připravit.

„Hlavními hrdiny kampaně ale budou samotní dárci. Právě oni totiž mohou tím, že darují krev, zachránit lidské životy.

Jinak řečeno, svou krví můžeme zraněným nebo nemocným lidem darovat další zítřky,“ dodal Okleštěk.

Kampaň poběží pět měsíců. Pak kraj výsledky vyhodnotí a rozhodne o případném pokračování.

Škola, jejíž studenti a pracovníci dosáhnou během kampaně nejlepšího výsledku, získá od Olomouckého kraje půl miliónu korun. Peníze může využít na projekt, který společně vyberou studenti a vedení školy. Při hodnocení se zohlední také velikost jednotlivých škol, aby menší

i větší zařízení měla srovnatelnou šanci uspět.

„Nejde nám pouze o soutěž mezi školami. Chceme především ukázat, že dárcovství krve je konkrétní a velmi potřebná pomoc druhým. Pokud se díky kampani podaří získat nové pravidelné dárci, bude to její největší úspěch,“ doplnil 1. náměstek hejtmana Vladimír Lichnovský.

Kampaň poběží pět měsíců. Poté kraj výsledky vyhodnotí a rozhodne o případném pokračování. Její součástí budou videa, příspěvky na sociálních sítích, informační materiály ve školách i propagace v prostředcích veřejné dopravy.

Jaroslav Kropáč

Velké Losiny jsou Vesnicí roku Olomouckého kraje. Další obce získaly ocenění v podobě stuh i zlatých cihel

Ve Velkých Losinách se v pátek 14. srpna uskutečnilo slavnostní vyhlášení výsledků krajského kola soutěže Vesnice roku 2026. Do letošního ročníku se v Olomouckém kraji zapojilo 24 obcí. Titul Vesnice roku Olomouckého kraje 2026 získaly Velké Losiny, Cena Olomouckého kraje putuje do Bělkovic-Laštan a Cenu hejtmana Olomouckého kraje si odneslo město Štítý.

„Soutěž Vesnice roku ukazuje, že venkov v našem kraji žije. Za úspěchem jednotlivých obcí stojí starostové, zastupitelé, ale i spolky a aktivní obyvatelé, kteří věnují svůj čas a energii rozvoji místa, kde zapustili kořeny. Srdečně gratuluji všem oceněným a Velkým Losinám přejí hodně úspěchů v celostátním

Každá obec, která se do soutěže přihlásila, si zaslouží uznání.

finále,“ řekl hejtmán Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk.

Komise u jednotlivých přihlášených hodnotila nejen péči o vzhled obce nebo veřejná prostranství, ale také podporu

Vítězné Velké Losiny pokračují do celorepublikového finále, které se uskuteční 19. září v Písečném v Pardubickém kraji. Foto | Olomoucký kraj

spolkového života, kulturních tradic, občanskou vybavenost, podnikání, ochranu krajiny či připravované projekty. Vesnice, které v jednotlivých oblastech vynikly, získaly tradiční ocenění v podobě barevných stuh. Olomoucký kraj udělil také svou zvláštní cenu spojenou s finanční odměnou 200 tisíc korun, hejtmán Olomouckého kraje pak předal vlastní ocenění v hodnotě 100 tisíc. Vítězné Velké Losiny získaly 600 tisíc korun.

„Nejen ty vítězné, ale každá obec, která se do soutěže přihlásila, si zaslouží uznání. Tento

projekt není o prvním místě, ale především o sdílení inspirativních příkladů a motivaci k dalšímu rozvoji našeho venkova,“ doplnil náměstek hejtmana Pavel Jelínek.

Lenka Kovaříková

Kompletní seznam oceněných obcí

Martin Škurek: Trendem jsou terénní sociální služby. Nabízejí to, co chce každý

Martin Škurek, náměstek hejtmana Olomouckého kraje.

Foto | Olomoucký kraj

Rozhovory s náměstkem pro sociální služby Martinem Škurkem jsou vždycky trochu náročné. Sociální služby totiž nejsou lehké téma a jejich budoucnost je složitá. Proč? Co s tím? A je už vidět světlo na konci tunelu? Dozvíte se v následujícím rozhovoru.

Pojďme si říct něco o terénních sociálních službách. Co to vlastně je?

Terénní sociální služby znamenají, že pomoc seniorům nebo lidem s hendikepem mohou organizace poskytovat přímo u nich doma. A to je obrovská výhoda.

Proč?

Protože z většiny průzkumů vyplývá, že lidé chtějí stárí i konec života prožít doma.

Tomu docela rozumím. Ale dokáže mi doma někdo zajistit takovou péči jako třeba v domově pro seniory?

Běžnou péči určitě ano. Od toho jsou právě různé organizace, které terénní služby poskytují. A když už péči doma zajistit nejde, pak teprve přichází na řadu pobytová služba – třeba domov pro seniory.

Co všechno mi terénní služby dokážou zajistit?

Terénní pracovníci mohou seniorovi nebo třeba člověku

s hendikepem pomoci s nákupem, osobní hygienou, přípravou jídla nebo ho doprovodit k lékaři. Konkrétní pomoc vždy záleží na druhu služby a potřebách daného člověka.

Dobře. Kdybych teď chtěl terénní službu třeba pro někoho z rodiny, jak mám postupovat? Kam se obrátit?

To je snadné. Na webu Olomouckého kraje je Katalog poskytovatelů sociálních služeb, rozdělený podle věkových skupin na děti, mladistvé, dospělé a seniory. Stačí si vybrat podle toho, jakou pomoc člověk potřebuje a jaký má problém.

Fajn. Ale kde mám garanci, že poskytované služby budou kvalitní?

To je dobrá a důležitá otázka. Poskytovatel sociálních služeb musí být registrovaný a splňovat zákonem stanovené podmínky. Kvalita je pro nás samozřejmě zásadní.

Je nějaká část kraje, kde terénní služby nejsou dostupné?

Územně jsou dostupné v celém kraji. Na druhou stranu je ale pravda, že jejich síť bychom potřebovali dál posílit, a hlavně přivádět více nových pracovníků.

Proč to neuděláte?

Děláme to postupně. Chceme, aby služby byly nejen dostupné, ale také kvalitní. A lidí je na trhu

“

Populace stárne a s tím bude růst i počet lidí, kteří budou nějakou formu pomoci potřebovat.

práce málo, zvlášť v oblasti sociálních služeb. I když krajské peníze postupně navyšujeme, náš rozpočet má svoje limity a sociální služby je nutné silněji financovat i z jiných zdrojů.

Jak tohle chcete řešit?

Je potřeba, aby stát tyto profese lépe platil. Mzdy sice rostou, ale pořád to není dost. Bez dostatečného počtu pracovníků můžeme síť služeb rozšiřovat jen obtížně.

Jaký je výhled, co se týče počtu lidí, kteří budou sociální služby do budoucna potřebovat?

Jednoznačný. Přibude jich. A opravdu hodně. Populace stárne a s tím bude růst i počet lidí, kteří budou určitou formu pomoci potřebovat.

Pokud jich přibude a zároveň pracovníci v sociálních službách chybí, kdo se bude o tyto lidi starat?

Směr je takový, že lidé budou více využívat terénní služby a zároveň se bude muset do péče více zapojovat rodina. Pobytová zařízení nemohou být jediným řešením.

To ale někde nemusí fungovat.

Jistě. Ne každý má rodinu, která se o něj může postarat, a ne každá rodina má možnosti dlouhodobou péči zvládnout. Musíme ale vytvářet takové podmínky, aby domácí péče mohla fungovat v co největším počtu případů. Právě terénní a odlehčovací služby v tom mohou rodinám výrazně pomoci.

Takže klientů sociálních služeb bude přibývat, ale pracovníků v sociálních

službách ne. Je nějaké světlo na konci tunelu? Něco pozitivního?

Vypadá to jako začarovaný kruh, že? Pozitivní ale je, že o tomto problému víme a řešíme, jak se na něj připravit. To je klíčové. Pokud bychom se tvářili, že je všechno růžové a zalité sluncem, zadělali bychom si na ještě větší problém. Takže v tomto směru jsem opatrný optimista.

Jaroslav Kropáč

SLOVO ODBORNÍKA

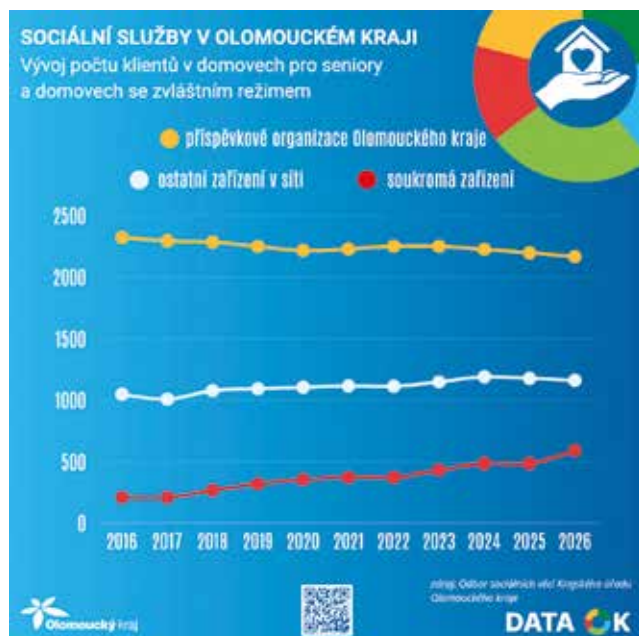
Zbyněk Vočka
vedoucí Odboru sociálních věcí
Krajského úřadu Olomouckého kraje

Olomoucký kraj patří mezi regiony, kde se výrazně projevuje stárnutí populace. Počet lidí ve věku 65 let a více dlouhodobě roste a tento trend bude v dalších desetiletích pokračovat. Už dnes proto musíme přemýšlet nejen o tom, kolik sociálních služeb potřebujeme, ale také o tom, kdo je bude poskytovat.

Budoucí rozvoj sociálních služeb bude muset stát především na podpoře života lidí v jejich přirozeném prostředí. Je tak nezbytné posilovat terénní a ambulantní služby, odlehčovací služby, podporu pečujících rodin. Důležitá je však také podpora dostupného bydlení a dalších veřejných služeb, které pomohou lidem zůstat co nejdéle samostatní. Současně však musíme počítat s tím, že poptávka po péči poroste rychleji než počet lidí, kteří budou schopni v sociálních službách pracovat.

Právě lidské zdroje mohou být kolem roku 2040 největší překážkou dalšího rozvoje. Nebude možné zvyšovat kapacity a tím dostupnost služeb, když nebudeme mít také pracovníky, kteří v nich budou ochotni a schopni pracovat. To znamená investovat do vzdělávání, pracovních podmínek, technologií, ale také hledat nové cesty, jak do sociálních služeb přivést mladé lidi, rovněž však pracovníky ze zahraničí či lidi, kteří budou moci pracovat flexibilněji.

Čeká nás proto změna pohledu na sociální služby. Jejich rozvoj nebude jen otázkou kapacit a financí. Bude především otázkou lidí. Pokud chceme, aby měl každý člověk v Olomouckém kraji kolem roku 2040 dostupnou a kvalitní podporu, musíme na nedostatek pracovní síly reagovat už dnes.

Lékárny budou otevřené i během státního svátku v září

Obyvatelé Olomouckého kraje budou mít i během Dne české státnosti zajištěný přístup k lékům. Hejtmanství stejně jako v předchozích letech podpoří 28. září provoz lékáren tak, aby byla v každém okrese dostupná alespoň jedna pohotovostní výdejna. „Dostupnost léků považujeme za důležitou součást zdravotní péče. Proto na sváteční provoz lékáren dlouhodobě přispíváme a chceme zajistit, aby

lidé měli potřebné léky k dispozici i ve dnech pracovního klidu,“ uvedl Vladimír Lichnovský, 1. náměstek hejtmána Olomouckého kraje.

Pohotovostní službu zajistí vybrané lékárny v Prostějově, Přerově, Šumperku a Jeseníku. Lékárna v olomoucké Fakultní nemocnici má prostřednictvím výdejního okénka otevřeno v pohotovostním režimu nepřetržitě.

Lenka Kovaříková

Zajištění lékárenské pohotovostní služby

Okres	Otevírací doba	28. 9. 2026
Olomouc *	9:00–13:00 hodin	Fakultní nemocnice Olomouc, výdejna v budově A Zdravotníků 248/7, Olomouc
Prostějov	9:00–13:00 hodin	Lékárna Centrum zdraví s. r. o. Vodní 4545/25, Prostějov
Přerov	9:00–13:00 hodin	Lékárna MD Bohuslava Němce 371/7a, Přerov
Šumperk	9:00–13:00 hodin	Lékárna AVE s.r.o. Krátká 2863/2, Šumperk
Jeseník	9:00–13:00 hodin	Lékárna Jesenia s. r. o. Fučíkova 1238/16, Jeseník

* Mimo běžnou otevírací dobu lékárny je k dispozici pohotovostní okénko. Služby lékárny jsou tedy dostupné 24 hodin 7 dní v týdnu.

V kraji se intenzivně připravuje stavba stovek nových bytů

Dostupné a nájemní bydlení je jedním z témat, kterým se Olomoucký kraj v posledních měsících intenzivně věnuje. V kraji se aktuálně připravuje 36 projektů v celkové hodnotě přes tři miliardy korun, díky nimž by mohlo vzniknout až 895 nových bytů s dostupným nájemným. Problematice bydlení se kraj věnoval také na konferencích Regionální fórum veřejných investic Obec ON a Dostupné bydlení a stavební rozvoj zaměřené na aktuální situaci na trhu bydlení, financování bytových projektů a spolupráci veřejného a soukromého sektoru.

Olomoucký kraj zároveň připravuje nový dotační program Podpora občanského bydlení v Olomouckém kraji, který má obcím pomoci s přípravou a realizací projektů zaměřených na rozvoj občanského nájemního bydlení. Součástí přípravy krajské bytové politiky bylo také

dotazníkové šetření mezi obcemi. Do tohoto průzkumu se zapojilo 148 obcí. Výsledky potvrdily vysoký zájem o rozvoj občanského bydlení. Obce nejčastěji připravují rekonstrukce nevyužívaných objektů, obnovu bytového fondu nebo výstavbu nových bytů.

Šetření rovněž identifikovalo hlavní překážky, které obce při přípravě a realizaci bytových projektů vnímají. Nejčastěji upozorňují na omezený rozsah uznatelných nákladů, krátké termíny realizace a potřebu umožnit etapizaci projektů. „Výsledky jasně ukázaly, že obce mají připravené konkrétní projekty a jsou odhodlány je realizovat. Naším cílem je vytvořit takové podmínky, aby připravovaný dotační program pomohl překonat nejčastější bariéry a podpořil vznik nových občanských bytů v celém kraji,“ uvedl náměstek hejtmána Pavel Jelínek.

Radek Dosoudil

Olomoucký kraj odměnil nejlepší turistické projekty roku 2026

10. ročník Cen cestovního ruchu ocenil zajímavá místa i nové projekty.

Foto | Filip Jančo

Poštovní štola ve Zlatých Horách, resort Sobotín nebo malebná vyhlídka Kříž srdce u Přemyslovic. To jsou jen některá z nejlepších turistických míst, zážitků a novinek, které v letošním roce v kraji zaujaly jeho návštěvníky. O vítězích 10. ročníku Cen Olomouckého kraje za přínos v oblasti cestovního ruchu rozhodovali lidé v internetovém hlasování. V pěti kategoriích se o přízeň veřejnosti ucházelo celkem 25 finalistů z různých koutů kraje. Ve čtvrtek 3. září byli v arcibiskupském paláci v Olomouci oceněni ti nejoblíbenější.

„Cestovní ruch je pro náš kraj důležitý nejen kvůli návštěvníkům, kteří k nám přijíždějí, ale také pro místní podnikatele, obce a všechny, kteří se o turismus v regionu starají. Letošní ročník ukázal, že máme opravdu širokou nabídku – od hor a přírody přes lázně a vodní plochy až po historická místa a nové turistické projekty. Těší mě, že o těch nejzajímavějších mohli

opět rozhodnout sami lidé,“ uvedl hejtmán Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk.

Veřejnost vybírala své favority v kategoriích Novinka v cestovním ruchu, Malebná vyhlídka, Relax a chill, Voda a pohoda a Když se setmí. Vedle oceněných z pěti hlavních kategorií byla předána také Cena hejtmána Olomouckého kraje za přínos v oblasti cestovního ruchu. O držiteli rozhodl hejtmán na základě návrhů odborné hodnotící komise, a získal ji Pavel Odstrčil, iniciátor stavby nadhledny Háječek u Zborova na Zábřežsku.

„Každý ročník ukazuje, že cestovní ruch v Olomouckém kraji stojí na spoustě lidí, kteří přicházejí s novými nápady a dokážou proměnit zajímavá místa v atraktivní cíle. Velkou radost mám také z toho, že se mezi finalisty objevují nejen zavedené turistické lokality, ale i novinky a méně známá místa. Právě jejich objevování může být pro návštěvníky další motivací, proč

se do našeho kraje vracet,“ řekl Svatopluk Binder, náměstek hejtmána Olomouckého kraje pro oblast cestovního ruchu.

Olomoucký kraj rozvoj cestovního ruchu dlouhodobě podporuje prostřednictvím dotací a konkrétních projektů. Ceny cestovního ruchu jsou jednou z možností, jak všem aktérům v tomto odvětví poděkovat.

Součástí večera bylo také ocenění dětí ze ZUŠ, které se účastnily výtvarné soutěže na téma Moje bublina. Do soutěže se zapojilo 172 žáků ze sedmi základních uměleckých škol z Olomouckého kraje. Práce byly rozděleny do tří věkových kategorií a odborná porota hodnotila přihlášená díla na začátku června. Vybráno bylo celkem dvacet prací, které byly v průběhu letních prázdnin vystaveny v hlavní budově Krajského úřadu v Jeremenkově ulici. Dvěma mladým umělkyním pak hejtmán Ladislav Okleštěk udělil Cenu hejtmána.

Lenka Kovaříková

CENY OLOMOUCKÉHO KRAJE ZA PŘÍNOS V OBLASTI CESTOVNÍHO RUCHU 2026

Když se setmí | Poštovní štola ve Zlatých Horách, Noční kostýmované prohlídky na zámku Jánský Vrch, Večerní prohlídky hradu Bouzov

Malebná vyhlídka | Kříž srdce, Čertovy kameny, Brníčko

Novinka v cestovním ruchu | Naučná stezka Vrcholy Jeseníků, Rozhledna Strážná, Prostějovský zámek a Muzeum harmonií

Relax a chill | Resort Sobotín, Lázně Slatinice, Kolštejn wellness centrum

Voda a pohoda | Na Krásném, Nýznerovské vodopády, Olomoucké Poděbrady

ZAJÍMAVÁ MÍSTA | PŘÍRODNÍ PAMÁTKA CHRASTICKÝ HADEC – SETKÁNÍ SE VZÁCNOU KAPRADINOU A „HADÍ“ HORNINOU

Dnes vás zveme do přírodní památky Chastický hadec, která leží asi kilometr jihovýchodně od Chastice, místní části města Staré Město. Zdejší specifická flóra je formou přírodní památky chráněna již od roku 1998. V roce 2005 bylo území vyhlášeno stejnojmennou evropsky

Sleziník nepravý.

Foto | František John

významnou lokalitou. Chráníme zde kriticky ohroženou drobnou kapradinu sleziník nepravý. Ta se v současnosti v ČR vyskytuje jen na devíti lokalitách. Je součástí zdejšího jedinečného rostlinného společenstva skalních štěrbin vyvinutého na hadcovém skalním výchozu, obklopeném svory a amfibolity s vložkami rul.

Co je tu výjimečného?

Památku tvoří zalesněný pahorek s opuštěným jámovým lomem, kde se v období mezi světovými válkami těžil hadec (serpentin). Na dně lomu vzniklo jezírko využívané obojživelníky k rozmnožování.

Přírodní památka z dálky.

Foto | František John

Hadec je metamorfovaná hornina s vysokým obsahem hořčíku. Název horniny v češtině i latině je odvozen od jejího hedvábného lesku a barvy připomínající

hadí šupiny. V památce roste mimo jiné sleziník červený, hrušnice jednostranná, kýchavice bílá Lobelova, řebříček bertram a vzácné i růže Scherardova.

Jak se o památku staráme

Péče o památku spočívá v šetrném lesním hospodaření, při kterém dochází k postupné přeměně druhové skladby porostů ve prospěch původních druhů dřevin a je snaha udržet lesní porost rozvolněný. Na suťových svazích je potlačován růst náletových dřevin a jsou zde ponechávány vyvrácené kmeny i pařezy, neboť vzácné sleziníky rostou i na nich.

Děkujeme, že s námi obdivujete a chráníte nejen tohle výjimečné místo.

Martina Huběnková, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

Cestou ze školy míjel popravené odbojáře

Josef Vavřín přišel na svět 19. dubna 1927 v Dolní Bečvě. Dětství prožil v osadě Kamenná vysoko nad obcí. V chalupě bez elektriny a tekoucí vody se svítilo petrolejkou, voda se nosila z potoka a cesta do školy znamenala několik kilometrů chůze lesem.

Do školy se brodil hlubokým sněhem

Otec pracoval většinu týdne v ostravských železárnách, a tak musel Josef od útlého věku pomáhat matce s hospodářstvím. Dětství na horské samotě ho naučilo pracovitosti i vytrvalosti. Vedle práce doma každý den docházel nejprve do školy v Dolní Bečvě a později až do Rožnova pod Radhoštěm. „Zažil jsem po pás sněhu a dvě hodiny jsem v něm šlapal. Jednou jsem přišel do školy a bylo pětadvacet stupňů pod nulou,“ vzpomíná pamětník.

Když vypukla druhá světová válka, byl ještě školák. Zpočátku se zdálo, že se boje horského kraje příliš nedotknou. Situace se ale změnila v posledních válečných měsících, kdy se v okolních lesích pohybovali partyzáni a okolí zasáhly německé represivní akce.

Do chalupy přišli němečtí dezertéři

Ke konci války se u Vavřínových objevili i mladí němečtí vojáci, kteří dezertovali ze své jednotky. Prosili o civilní oblečení, rodiče ho ale tolik neměli. Nakonec jim nabídli alespoň jídlo.

„Musel jsem kolem toho po tmě chodit. Nebylo mi tenkrát moc dobře.“

Nejsilnější vzpomínku si Josef Vavřín odnesl z listopadu roku 1944. Na školním hřišti v Dolní Bečvě tehdy nacisté veřejně popravili čtyři odbojáře a jejich těla nechali několik dní viset pro výstrahu ostatním.

Právě kolem tohoto místa chodil mladý Josef večer domů z Rožnova.

Nový začátek v Hanušovicích

Po skončení války se osud Josefa Vavřína vydal novým směrem. V roce 1947 odešel za prací do Hanušovic, kde nastoupil u státních lesů. Právě tady našel nový domov, založil rodinu a spojil s městem další desetiletí svého života. Začínal jako praktikant a pomocný hajný v Malé Moravě. Díky zkušenostem a dalšímu vzdělávání se postupně vypracoval až na technika dopravního střediska ředitelství lesů v Hanušovicích. V lesnictví nakonec pracoval více než čtyři desetiletí. Po vojenské službě v Chebu se oženil s Hanou Paulusovou a společně vychovali tři děti.

Josefa Vavřína výrazně formovala víra, která ho zároveň přiváděla do střetu s komunistickým

Josef Vavřín v roce 2023. Foto | Paměť národa

Zaniklá osada Cibulka 2015.

režimem. „Pod oknem nás sledovali, jestli neposloucháme Svobodnou Evropu,“ vzpomíná. Kvůli návštěvám kostela byl dokonce předvolán k nadřízeným. Nátlak ani výhrůžky ztrátou zaměstnání ho však nepřiměly změnit postoj. Do kostela docházel dál.

Osady, které zmizely z map

Práce v lesích přivedla Josefa Vavřína i do míst, která dnes existují už jen ve vzpomínkách a na starých mapách. Dobře si vybavuje osady Kristenov nebo Cibulku v kopcích nad Hanušovicemi, kde po válce ještě dožívali poslední obyvatelé.

Na Kristenově žil podle jeho vzpomínek ještě poslední německý hospodář, ke kterému si lidé chodili pro mléko. Když se odstěhoval, osada postupně

Vlevo Josef Vavřín.

Foto | archiv Josefa Vavřína

Bývalá osada Cibulka, kříž, 2015.

Zdroj | 2x mapy.cz, Lenka Klimešová

zanikla. Podobný osud potkal i Cibulku, kde Josef Vavřín navštěvoval samotáře Josefa Weisera. „Weiserovi se tam líbilo, ale pak už měl přes osmdesát let, a tak se odstěhoval za dcerou do Německa,“ vzpomíná.

Podle Josefa Vavřína se na vylidňování zdejšího kraje podepsal nejen poválečný odsun

Němců, ale také kolektivizace zemědělství.

V roce 2023, kdy poskytl rozhovor Paměti národa, žil Josef Vavřín stále v Hanušovicích. Patřil k posledním lidem, kteří ještě poznali obyvatele dnes již zaniklých osad v okolí města.

Hana Langová, Vít Lucuk
Paměť národa Střední Morava

Zaniklé osady na Hanušovicku

Na Kristenově (německy Kristenfeld) byla malá horská osada jihozápadně od Vysokých Žibřidovic. Po druhé světové válce se postupně vylidnila a zanikla. Dnes její existenci připomíná už jen místní název a pozůstatky staveb v terénu.

Cibulka (německy Cibulkenfeld) vznikla kolem roku 1800 jako osada Vysokých Žibřidovic. Největšího rozmachu dosáhla ve druhé polovině 19. století, po roce 1945 však většina obyvatel odešla a poslední stavení byla odstraněna kolem roku 1960. Dodnes zde zůstaly jen sklepy, základy domů, torzo kříže a památné lípy.

Příběh Josefa Vavřína jsme mohli zaznamenat díky podpoře Olomouckého kraje a města Hanušovice, děkujeme! Paměť národa stále hledá nové pamětníky! Pokud víte o někom, kdo zajímavým způsobem prožil dějiny 20. století, kontaktujte nás na: jitka.andrysova@postbellum.cz, 777 763 388

OKÉNKO STAROSTY

Věra Pumpřlová
starostka obce
Císařov

Císařov – malá obec, kde to žije

Jen osm kilometrů severozápadně od Přerova leží Císařov. Na první pohled malá obec s přibližně 320 obyvateli, rozkládající se na 325 hektarech. Kdo se ale v Císařově zastaví, brzy zjistí, že čísla o velikosti obce ani zdaleka nevystihují její skutečnou podobu. Císařov je totiž především místem, kde žijí lidé, kteří mají

ke své obci vztah a společně se starají o to, aby se v ní dobře žilo.

Centrem obce je náves s kaplí svatého Josefa, svatého Jáchyma a svaté Anny, která je památkou místního významu a patří k nepřehlédnutelným dominantám Císařova. Historii obce připomínají také další památky. Přímou na návsi stojí pozdně barokní socha svaté Anny Saměťřetí z doby kolem roku 1795, zapsaná v ústředním seznamu kulturních památek České republiky. Kulturní památkou je také statek č. p. 45 z konce 18. století s typickým krytým průjezdem a výměnkem. Jeho průčelí dodnes zdobí původní maltový štuk.

Po Císařově ale najdeme i další drobné připomínky minulosti – sochu Panny Marie Lurdské, kamenné kříže u cest na Citov a do Rokytnice, památník

obětem první světové války nebo pomníky připomínající události druhé světové války a osvobození obce 8. května 1945.

Císařov však nežije jen historií. Obec se postupně modernizuje a investuje do svého zázemí. Má vybudovanou dešťovou i odílnou kanalizaci, vodovod, plyn a nové LED veřejné osvětlení. Významnou proměnou prošla v roce 2021 budova bývalé školy, která se změnila na sociální bydlení. Vzniklo zde sedm bytů, v nichž dnes žijí převážně maminky s dětmi.

Pozornost ale obec věnuje i vlastnímu majetku a energetickým úsporám. Přibyla garáž pro obecní techniku, na kulturním domě byla instalována fotovoltaická elektrárna a v posledních letech se opravovala také kaple, obecní úřad a místní komunikace.

A pak je tu něco, co se do tabulek a statistik zapisuje jen obtížně – atmosféra obce. Císařov ji má. Podél místních cest kvetou růže a v průběhu roku se náves i kulturní dům zaplňují lidmi. O společenský život se starají hasiči, sportovci, zastupitelé i samotní obyvatelé. Setkávají se při kulturních a komunitních akcích, společně udržují tradice, a především posilují to nejceněnější, co malá obec může mít – dobré sousedské vztahy.

Císařov možná na mapě působí jako malá tečka. Pro těch 320 lidí, kteří zde žijí, je ale mnohem víc. Je to domov, který má svou historii, svou současnost i plány do budoucna. A hlavně lidi, díky kterým se v něm stále něco děje.

Císařov je zkrátka malá obec, ale rozhodně ne malý svět.

Vážení čtenáři,

kraj není jen hejtmanství nebo krajský úřad. Olomoucký kraj tvoří především jeho města a obce – od těch největších až po malé vesničky. A každá z nich má své vlastní příběhy, úspěchy, projekty i lidi, kteří se starají o to, aby se v nich dobře žilo.

Tentokrát jsme oslovili pět měst našeho regionu a dali jim prostor, aby se sama pochlubila tím, co se jim v poslední době podařilo. Někde investovali do škol, jinde do sportovišť, dopravy, veřejných prostranství nebo do sociálních služeb.

Mám radost z každého projektu, který posune některou část našeho regionu dopředu. Protože když se daří městům a obcím, daří se celému Olomouckému kraji. A úkolem hejtmanství je, aby jim bylo dobrým partnerem – pomáhat tam, kde je to potřeba, podporovat smysluplné projekty a společně hledat řešení problémů, které jednotlivé samosprávy samy vyřešit nemohou.

Věřím, že se teď sami přesvědčíte, jak pestrý náš kraj je a kolik zajímavých věcí se v něm děje. Často totiž nemusíme hledat dobré nápady a inspiraci daleko. Máme je přímo u nás.

Ladislav Okleštěk, váš hejtmán Olomouckého kraje

Pět měst, pět různých příběhů a spousta konkrétních věcí, které se v nich v posledních letech podařilo změnit. Podívali jsme se na projekty a nápady, které dnes lidé ve městech mohou skutečně vidět a využívat. Nejde přitom jen o investice zaměřené na sociální služby. Co se povedlo a co podle vás stojí za pozornost?

Olomouc

ŠKOLSTVÍ | Olomouc významně investovala do školství. Na ZŠ Demlova vznikla unikátní zelená střecha za zhruba 50 miliónů korun, doplněná fotovoltaikou, která škole ušetří přes 150 tisíc korun ročně. Nová družina vznikla na Svatém Kopečku a došlo také na rozšíření kapacit školek v Chomoutově, v ulicích Husitská a Čajkovského.

DOPRAVA | V oblasti tramvajové dopravy město investovalo stovky miliónů korun. Modernizace tramvajové trati v úseku Brněnská–Hraniční si vyžádala 225 miliónů korun a dokončena byla také II. etapa tramvajové trati na Nové Sady a Povel. Významnou investicí byla i nová krytá hala pro tramvajové vozy u hlavního nádraží. Zároveň město navýšilo prostředky

na rekonstrukce silnic a postupně umazává dlouhodobý dluh v oblasti komunikací. Opraveny byly například Schweitzerova, Polská a Rooseveltova ulice.

BEZPEČNOST | Ochrana před povodněmi patří v Olomouci mezi stěžejní bezpečnostní témata. Město ji řeší ve spolupráci s Povodím Moravy. Na jihu již funguje IV. A etapa protipovodňových opatření chránící Nové Sady a Nemilany, připravuje se také III. etapa na severu města. Povodeň v roce 2024 navíc prověřila funkčnost olomoucké náplavky.

BYDLENÍ | Město Olomouc vlastní 1 605 bytů, tedy zhruba tři procenta bytového fondu ve městě. Po letech se podařilo nastavit nová pravidla pro jejich přidělování a pronájem a pokračují také opravy a modernizace. Město zároveň svůj bytový fond rozšiřuje – 20 nových bytů vzniká v Hauenschildově paláci. Začala výstavba bytového domu v Jánského ulici. Ten nabídne 14 bytů pro rodiny s dětmi a dalších 29 bytů určených k pronájmu.

KULTURA | Jednou z nejviditelnějších akcí je oprava památky UNESCO, Sloupu Nejsvětější

Trojice. Rekonstrukce začala v roce 2024 a dokončena bude letos. Nová knihovna s názvem Kotelna v lokalitě Povel, Nové Sady a Nová Ulice, kde žije přibližně 30 tisíc obyvatel. Kromě půjčování knih nabízí také prostor pro besedy, dětské dílničky a další komunitní aktivity. Její vybudování stálo téměř 50 miliónů korun.

SPORT | Poslední čtyři roky jsou v Olomouci ve znamení příprav velkých investic. Došlo na zbourání malé hokejové haly a stavba nové se blíží. V Nemilanech zase vznikne sportovní hala za 236 miliónů korun. Město učinilo i významný krok k podpoře hokejové multifunkční haly. Zahájilo totiž notifikaci této podpory u Evropské komise, která posoudí případnou

podporu ve výši 2,5 miliardy korun z pohledu pravidel EU.

SOCIÁLNÍ OBLAST | V posledních letech se sociální oblast ve městě proměňuje v komplexně propojený systém pomoci. Funguje zde Kontaktní místo pro bydlení, sociální bydlení i nouzové ubytování pro matky s dětmi. Město podporuje také děti z tíživé situace prostřednictvím Fondu ohrožených dětí a úzce spolupracuje se sociálními organizacemi. Snahou tak není jen „vytrhnout trn z paty“, ale především propojit lidi, kteří potřebují pomoc, s odborníky a službami, které jim mohou dlouhodobě pomoci zvládnout jejich životní situaci.

Prostějov

ŠKOLSTVÍ | Prostějov modernizuje školy a investuje do jejich zázemí – do učeben, hřišť a vybavení za poslední 4 roky už směřovalo více než 100 miliónů korun. Městské lesy dodávají školám dřevěné herní prvky a venkovní učebny. Město podporuje také absolventy učebních oborů, připravuje program pro ošetřovatelství, pomáhá celiakům a posiluje prevenci proti drogám.

DOPRAVA | Město vybudovalo nový dopravní terminál Újezd, který zlepšil podmínky pro příměstskou autobusovou dopravu a navázal

na něj nové chodníky, cyklostezky, parkovací plochy i dětské hřiště. Součástí projektu je také parkovací dům se 132 místy, který má zvýšit kapacitu parkování v blízkosti centra města.

BEZPEČNOST | Prostějov dlouhodobě investuje do bezpečnosti obyvatel. Vedle modernizace kamerového systému pořádá preventivní akce pro děti, seniory i celé rodiny, učí, jak se bezpečně chovat v krizových situacích, pomáhá chránit jízdní kola značením syntetickou DNA a prostřednictvím projektů upozorňuje na rizika kriminality i drog.

BYDLENÍ | Důstojné a dostupné bydlení je pro Prostějov důležitou součástí péče o obyvatele. Za poslední čtyři roky prošly modernizací byty pro seniory i krizové byty, rozšířila se kapacita bydlení pro rodiny přístavbou Azylového centra v Pražské ulici a připraven byl k rozsáhlé rekonstrukci celý blok včetně bytového domu Šárka.

KULTURA | Kultura a volný čas v Prostějově se v posledních letech výrazně rozšířily. Město

pořádá Prostějovské kulturní léto, Prostějovskou zimu, Hanácké slavnosti, Oktoberfest či

tradiční Wolkrův Prostějov a Masopust. Otevřelo veřejnosti prostějovský zámek i Muzeum harmonií, rozšiřuje vánoční atrakce a nabízí také oblíbené sportovní vyžití – kluziště a letní beachvolejbal.

SPORT | Prostějov je městem sportu a za poslední roky to potvrzuje nejen řada úspěšných sportovců a týmů. Daří se parašutistům, fotbalistům, hokejistům, volejbalistům i basketbalistům, výrazné úspěchy slaví také prostějovští korfbalisté. Investuje se do modernizace sportovišť pro profesionály i veřejnost a budují se nové cyklostezky pro rekreační sportovce.

SOCIÁLNÍ OBLAST | Ani v sociální oblasti Prostějov poslední čtyři roky nezhálel. Program Correny pomohl seniorům i rodinám s dětmi, rozšířila se kapacita jeslí, které jsou plně obsazené, a podpořen byl vznik pobočky Potravní banky. Zároveň byly navýšeny dotace na terénní a odlehčovací služby, aby pomoc byla dostupná těm, kteří ji nejvíce potřebují.

zací a sociálního odboru města. Zároveň lépe přizpůsobuje městské bydlení různým životním situacím od startovacích bytů pro mladé přes sociální a chráněné bydlení až po byty zvláštního určení.

Šumperk

ŠKOLSTVÍ | Do mateřských a základních škol Šumperk za čtyři roky investoval přibližně 151 mil. Kč. Město modernizovalo odborné učebny, šatny, zázemí i školní kuchyně, zlepšila se bezbariérovost a ochrana před přehříváním. Otevřeno bylo dětské dopravní hřiště, více žáků využívá Erasmus a školy podporují zdravé stravování.

DOPRAVA | Rozšířily se možnosti, jak se po Šumperku pohybovat bez vlastního auta. Veřejnosti slouží sdílený elektromobil Peoplecar,

od dubna 2026 funguje ŠumBus, doprava na objednání a od května také sdílená kola Nextbike. Pilot nabízí 50 kol zhruba na 20 stanovištích, prvních 15 minut každé jízdy je zdarma.

BEZPEČNOST | Šumperk rozvíjel městský kamerový systém, pult centrální ochrany i prevenci. Ve školách a městských institucích byl zaveden systém Red Alert pro okamžité přivolání pomoci. Povodně v roce 2024 zároveň prověřily krizový štáb a potvrdily význam rychlé komunikace a koordinace.

BYDLENÍ | Do bytového fondu město výrazně investovalo, například do domu ČSA 22 přibližně 40 mil. Kč. Rozběhla se výstavba 13 bytů v Temenici. Projekt Hedva se posunul k pravomocnému stavebnímu povolení; připravovaných 90 nájemních bytů by zvýšilo městský bytový fond zhruba o pětinu.

KULTURA | Investice se zaměřily do míst, která dávají městu kulturní a společenský život: přibližně 32 mil. Kč do Edukačního centra Městské knihovny T. G. Masaryka, 16 mil. Kč do malého sálu Kina Oko a 8 mil. Kč do Lesoparku Cihelna. Současně se připravují další obnovy veřejného prostoru.

SPORT | Systém podpory sportu se upravil tak, aby byl transparentnější a více zohledňoval členskou základnu, práci s mládeží, trenéry i nákladovost sportů. Po letech byla sjednocena správa městských sportovišť a pokračuje se v jejich obnově i přípravě multifunkční haly.

ŠKOLSTVÍ | Moderní zázemí pro nové pracoviště základní i mateřské školy přinesla rekonstrukce budovy v Kalvodově ulici. V opraveném objektu v Dukelské ulici vznikly dvě dětské skupiny Jesánek a Jitřenka. Po povodni město připravuje obnovu pracoviště 2. stupně ZŠ Jeseník.

DOPRAVA | Nový bezbariérový chodník propojil Jeseník s lázněmi; součástí výstavby byly také úpravy zastávek a veřejného osvětlení. Revitalizaci prošlo sídliště 9. května, na sídlišti Pod Chlumem byla dokončena první etapa obnovy a letos zahájeny další dvě.

BEZPEČNOST | Městská policie rozšířila službu o psovoda se služebním psem a dobrovolní hasiči získali novou požární zbrojnicí v lokalitě Za Podjezdem. Zároveň město modernizovalo a rozšířilo kamerový systém s využitím 5G technologií; doplnilo jej o nové kamerové body, dopravní detektory a vozidlové i tělové kamery pro městskou policii.

BYDLENÍ | Jeseník letos připravil čtyři startovací byty pro mladé lidi a začínající domácnosti a dále pokračuje v přípravě výstavby městského bytového domu. V lokalitě Kalvodova vznikne technická a dopravní infrastruktura pro dvacet pozemků k výstavbě rodinných

domů. Současně pokračují opravy a modernizace městského bytového fondu.

KULTURA | Město dlouhodobě podporuje kulturní, vzdělávací a volnočasové akce místních spolků a organizací. Rozšířilo nabídku programů pro rodiny, děti a seniory a letos počtvrté za sebou uspělo v soutěži Obec přátelská rodině a seniorům. Mezi nové komunitní akce patří Duhový běh města Jeseník zaměřený na rodiny a náhradní rodinnou péči. V informačním centru v Katovně vznikla nová interaktivní expozice Objev Jesenícko.

SPORT | V zóně Za Podjezdem vznikl veřejný pumptrack a dětské dopravní hřiště doplnila plocha pro jízdu zručnosti. Nové herní prvky

přibýly ve Voršilkách, na náměstí Hrdinů i na Nábřeží. Ve Smetanových sadech funguje půjčovna sportovního vybavení a stůl na stolní tenis. Město navýšilo podporu sportovních klubů a prostřednictvím projektu Correny přispívá třetím rokem rodinám na kroužky a příměstské tábory.

SOCIÁLNÍ OBLAST | Město dlouhodobě podporuje a prostřednictvím komunitního plánování koordinuje síť sociálních služeb v celém ORP Jeseník, včetně rozšiřování kapacit stávajících služeb a přípravy nových projektů. V Centru sociálních služeb Jeseník byl realizován nový elektronický protipožární systém a město investovalo také do dalšího zkvalitňování jeho zázemí. Vzniklo rovněž Kontaktní místo pro bydlení, které pomáhá lidem ohroženým ztrátou bydlení nebo řešícím problémy s nájmem či energiemi a zprostředkovává jim návaznou pomoc. Město současně pracuje na dalším rozvoji služeb pro osoby v bytové nouzi a bez přístřeší a po povodních se zapojilo také do projektů zaměřených na koordinovanou podporu obyvatel v obtížných životních situacích.

ŠKOLSTVÍ | Byla zpracována a schválena nová koncepce rozvoje školství, která určuje směr do dalších let a počítá s modernizací výuky, podporou pohybových aktivit i profilací škol podle jejich zaměření. Město zároveň investovalo desítky milionů korun do oprav a rekonstrukcí školských budov, jídelen, tělocvičen, učeben i mateřských škol a připravuje další projekty v hodnotě stovek milionů korun. Významná podpora směřovala také do vybavení škol moderními technologiemi, rozvoje sportovních programů a vzdělávání pedagogů. Školy získaly interaktivní techniku, vybavení pro virtuální realitu i robotické pomůcky.

DOPRAVA | Největší dopravní změnou posledních desetiletí bylo dokončení dálnice D1 v úseku Říkovice–Přerov, která byla otevřena v prosinci 2025 a odvedla tranzitní dopravu z města. K významným investicím patřila také výstavba průpichu městem. Přerov zároveň připravuje nové kruhové objezdy v Předmostí a v lokalitě Bayerova–Kozlovská–Šrobárova. Cestování městskou dopravou zlepšil také instalace šestnácti inteligentních zastávek s online informacemi o spojkách.

BEZPEČNOST | Město přijalo novou Strategii prevence kriminality, posílilo působení asistentů prevence kriminality v problémových lokalitách a zajistilo fungování domovníků-preventistů v městských domech. Významně se rozšířil a modernizoval kamerový systém,

kteří dnes nabízí chytré funkce, delší uchování záznamů a propojení s Policií ČR. Proměnou prošla také městská policie. Došlo k reorganizaci práce strážníků, většímu důrazu na pochůzkovou činnost a posílení preventivní přítomnosti ve veřejném prostoru. Strážníci získali modernější vybavení a výstroj, které přispívají k vyšší efektivitě jejich práce.

BYDLENÍ A KVALITA ŽIVOTA | Dokončení dálnice vytvořilo lepší podmínky pro rozvoj města i nové bytové výstavby. Symbolem proměny Přerova se stala rekonstrukce budovy magistrátu na náměstí T. G. Masaryka za více než 350 milionů korun. Významnou investicí byla také obnova smuteční síně za téměř 72 milionů korun. Desítky milionů město investovalo do oprav bytového fondu. Víťaným zpestřením jsou vodohrátky na dvou sídlištích. Pozitivní ohlas si získala také nová koncepce květinové výsadby, která zkrášluje ulice, náměstí i kruhové objezdy.

KULTURA | Přerov se stal dějištěm akcí s nadregionálním dosahem, mezi které patří festival Velká Morava, historická slavnost Ve jménu krále či Svatovavřinecké hody. Město dlouhodobě podporuje festivaly, koncerty, divadelní představení i komunitní akce v centru města, na hradbách či v parcích. Pokračuje také připomínání významných osobností spojených s Přerovem prostřednictvím street-artové galerie. Výraznou proměnou prošla také vánoční výzdoba, která byla rozšířena o nové světelné prvky a dekorace.

SPORT | Přerov pokračoval v modernizaci sportovní infrastruktury a podpoře sportovních klubů. Veřejnosti je k dispozici rozsáhlá síť školních sportovišť pro fotbal, volejbal, házenou, atletiku, tenis či beachvolejbal. Jejich využití usnadnil nový rezervační systém, který sportoviště zpřístupnil široké veřejnosti. Město zároveň pravidelně vyhláší dotační programy na podporu mládežnického i vrcholového sportu.

SOCIÁLNÍ OBLAST | Město výrazně posílilo podporu rodin a seniorů, opakovaně získávalo milionové dotace z programu Obec přátelská rodině a seniorům a přijalo novou koncepci rodinné politiky. Více než 300 seniorských bytů prochází postupnou modernizací a rozšiřuje se nabídka služeb podporujících setrvání lidí v domácím prostředí, včetně nové terénní odlehčovací služby. Rozšířena byla také služba Senior taxi, která díky dru-

hému vozidlu přepraví každoročně stále více klientů. Město investovalo do bezpečnosti seniorů bezplatnou instalací stovek hlásičů požárů a detektorů nebezpečných plynů. Pokračuje i podpora celoživotního vzdělávání, preventivních programů a volnočasových aktivit pro starší generaci. Současně se podařilo posílit dostupnost zdravotní péče podporou praktických a zubních lékařů i budoucích absolventů medicínských oborů.

Flora Olomouc – Hortikomplex 2026 představí návštěvníkům Dary naší země

Flora Olomouc – Hortikomplex 2026 se uskuteční 8.–11. října na Výstavišti Flora Olomouc. Podzimní výstava nabídne českou zahradnickou produkci, květiny, podzimní úrodu, zahradnické trhy, gastronomii, včelařství i floristické umění. Hlavní expozice Dary naší země v pavilonu A představí české ovoce, zeleninu, květiny a dřeviny doplněné floristickými aranžmá. Expozici vytvořila floristka Klára Franc Vavříková. Festival gastronomie OLIMA nabídne české potraviny, regionální speciality, ochutnávky, gastronomické soutěže a kulinářské show. Státní zemědělský intervenční fond představí kvalitní české potraviny oceněné značkami KLASA a Regionální potravina. Součástí programu bude také vyhlášení Regionální

Oblíbená podzimní Flora Olomouc – Hortikomplex představí květiny, podzimní úrodu, trhy i gastronomii.

Foto | archiv Flora Olomouc

potraviny a Výrobku Olomouckého kraje.

Návštěvníci se mohou těšit na zahradnické trhy, floristické soutěže, tradiční včelařskou výstavu Hanácká včela a expozici Hanáckého muzea v přírodě v oranžerii. Doprovodný program nabídne přednášky,

workshopy, soutěže a kulturní program. Od 8. do 18. října se uskuteční také projekt Rozkvetlé památky s květinovými instalacemi.

Vstupenky jsou v předprodeji na webu Výstaviště Flora Olomouc.

Monika Tomašovičová

Muzeum zdraví se otevře školám i veřejnosti

Olomoucký kraj, Vlastivědné muzeum v Olomouci a Fakultní nemocnice Olomouc spolupracují na vybudování nového Muzea zdraví v historickém komplexu bývalé pevnosti fort Tafelberg, který se nachází v areálu Fakultní nemocnice.

Stavební úpravy tohoto památkově chráněného areálu realizuje Fakultní nemocnice jako projekt v rámci 62. výzvy Integrovaného regionálního operačního programu.

Olomoucký kraj společně s Vlastivědným muzeem zajišťují vytvoření nové multimediální a interaktivní expozice věnované tématům zdraví, prevence, medicíny, duševní i tělesné kultury a vytvoření nového depozitáře potřebného pro umístění sbírkových předmětů, jako projekt v rámci 50. výzvy Integrovaného

regionálního operačního programu. Současně budou zajišťovat následný provoz Muzea zdraví včetně rozsáhlého vzdělávacího a edukačního programu určeného školám i široké veřejnosti.

Muzum zdraví vznikne v historickém komplexu bývalé pevnosti fort Tafelberg

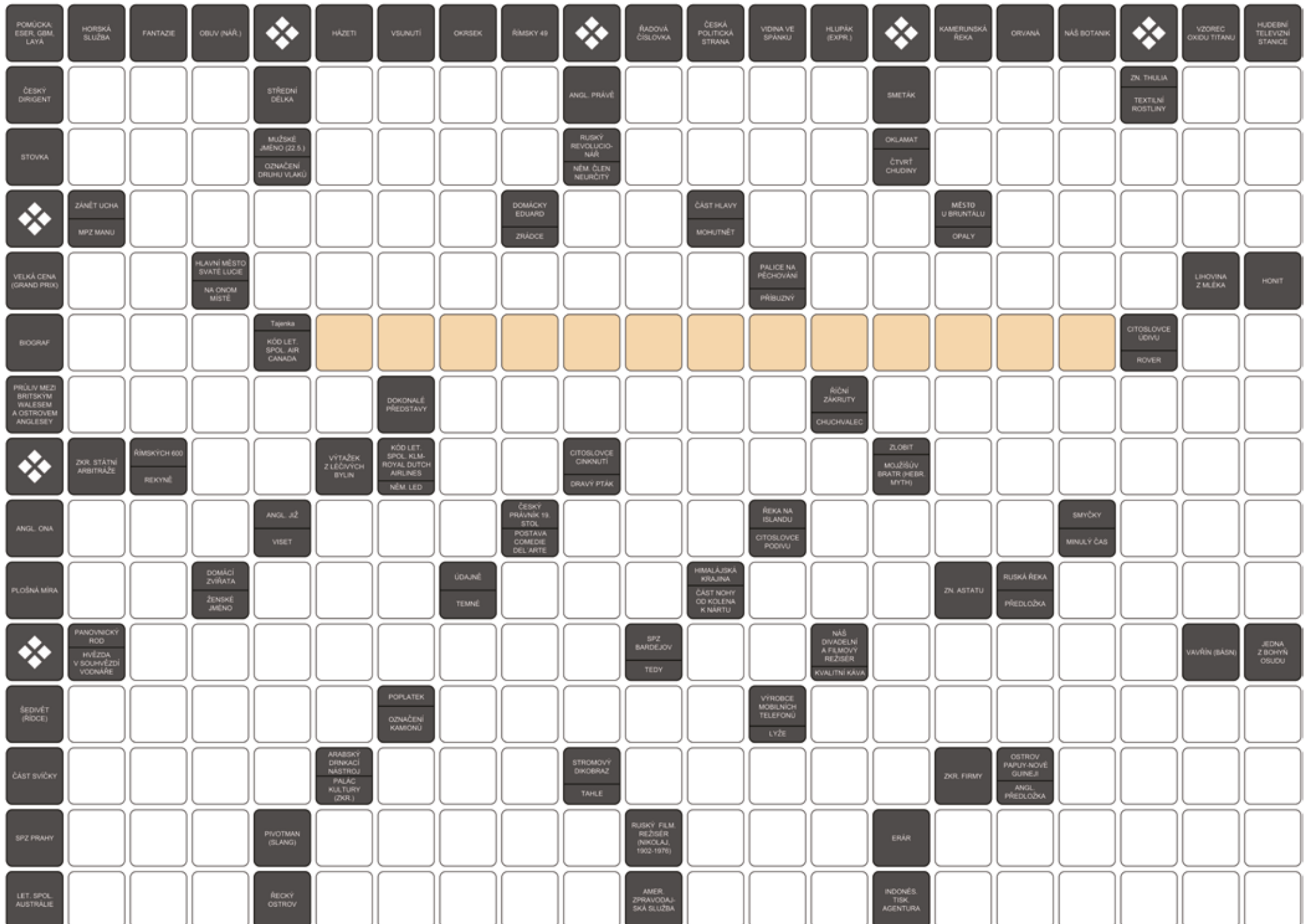
Vytvoření Muzea zdraví v Olomouci propojí unikátní památkově chráněné prostory s moderním pojetím muzejní prezentace zaměřené na zdraví a medicínu a rovněž navazuje na krajskou strategii OLIVIE, která se zaměřuje na zdravý životní styl a udržitelný rozvoj regionu.

Radek Dosoudil

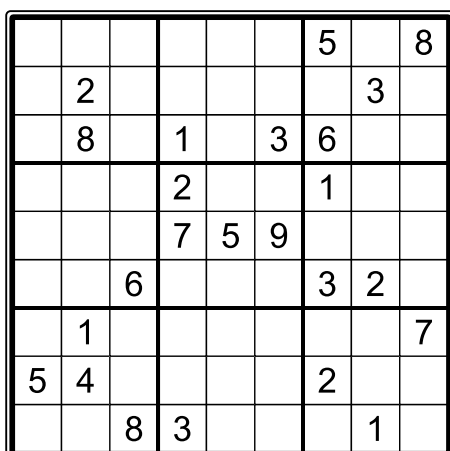
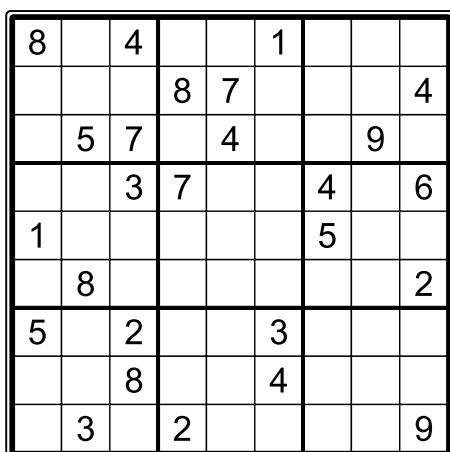
KŘÍŽOVKA PRO VÁS

Olomoucký kraj poskytuje klientům (tajenka), ty přicházejí za klienty přímo domů. Tajenku můžete posílat do 24. září na e-mail: tiskove.oddeleni@olkraj.cz a do předmětu uveďte slovo KŘÍŽOVKA. Jména tří vylosovaných luštitelů, kteří od Olomouckého kraje získají věcné ceny, zveřejníme v následujícím vydání novin. Výherci minulé tajenky ve znění CESTOVNÍHO RUCHU jsou: Jana Štřípková, Šternberk; Petr Soldat, Bludov; Josef Křupka, Prostějov. Gratulujeme!

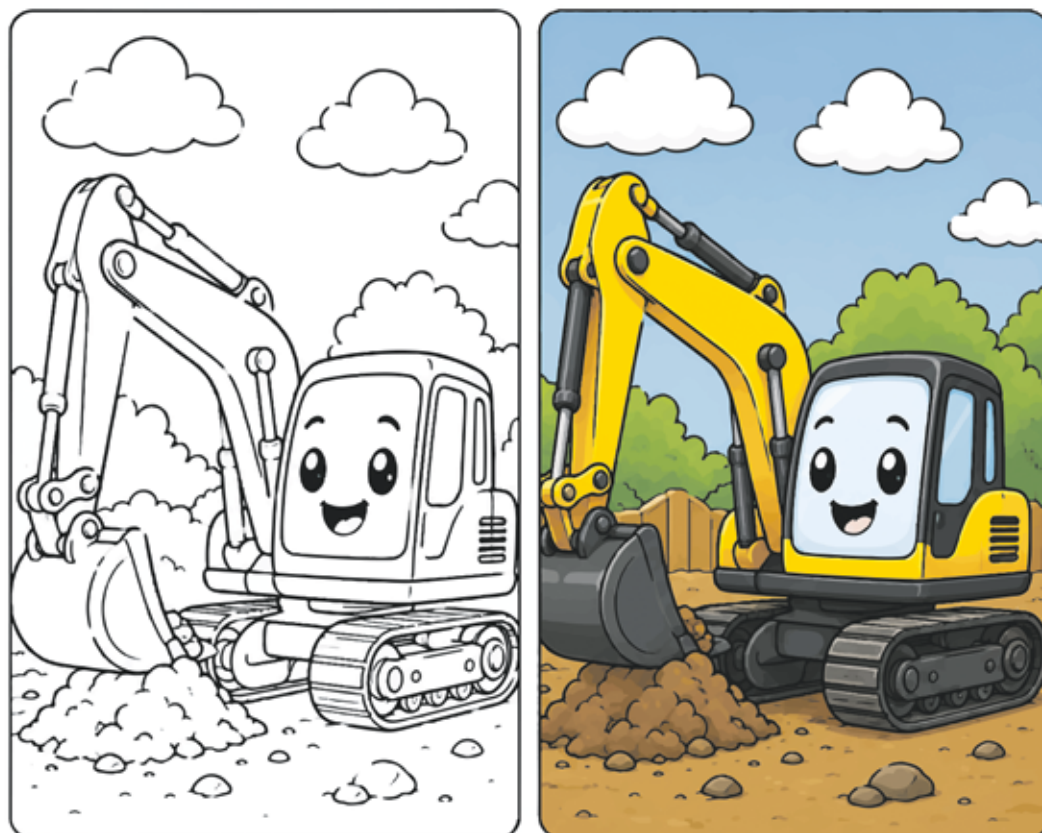
Luštitel odesláním znění tajenky uděluje správci (Regionální vydavatelství s.r.o., IČ: 27846717) souhlas se zpracováním svých osobních údajů (jméno, příjmení, e-mail, telefonní kontakt a adresa), a to ve smyslu Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. 4. 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (GDPR). Uvedené osobní údaje je nutné zpracovávat za účelem správy dat souvisejících s vyhlášením vybraných luštitelů křížovky zajišťované správcem. Tyto údaje budou správcem zpracovávány pouze po dobu nezbytně nutnou, po vyhlášení budou ihned odstraněny.

SUDOKU

OMALOVÁNKA PRO DĚTI

TIRÁŽ

MĚSÍČNÍK KRAJÁNEK

- Krajánek – periodický tisk Olomouckého kraje
- Vydává Olomoucký kraj ve spolupráci se společností Regionální vydavatelství s.r.o.
- Adresa vydavatele: Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc, IČO: 60609460
- Registrováno pod číslem MK ČR E 13609
- Redakční rada: Luděk Niče, Vladimíra Hacsiková, Ondřej Polák
- Distribuci do všech schránek v kraji zajišťuje Česká distribuční k.s., reklamace na dodávku novin na čísle 732 530 071 nebo e-mailu: kara@regvyd.cz
- Inzerce: Tomáš Karal – 732 530 071, kara@regvyd.cz, Michal Novák – 739 724 774, novak@regvyd.cz
- Kontakt na redakci: tiskove.oddeleni@olkraj.cz
- Číslo 9, ročník 25.
- Toto číslo vychází 18. září 2026
- Náklad 292 000 kusů
- Uzávěrka příspěvků do dalšího čísla je 24. září 2026

Zdenka Hrubá: Pomáhá mi, když můžu pomáhat ostatním

Každý, kdo dlouhodobě pečuje o rodiče, partnera nebo jiného člena rodiny, si občas potřebuje odpočinout, odjet na dovolenou nebo zařídit jiné svoje věci. Právě v takových situacích pomáhá nová pobytová odlehčovací služba Charity Zábřeh. Funguje od poloviny března a zájem o ni je velký. O tom, komu je určena a jak funguje, jsme si povídali se Zdenkou Hrubou, která v zábřežské Charitě pracuje.

Pobytová odlehčovací služba je na Zábřežsku novinkou?

Ano, fungujeme od poloviny března. Už předtím jsme řadu let poskytovali terénní odlehčovací službu a právě ze zkušeností z terénu vyplynulo, že je potřeba také služba pobytová.

Jaký je mezi terénní a pobytovou službou rozdíl?

U terénní služby přichází naši pracovníci za klientem domů. U pobytové odlehčovací služby naopak klient přijede k nám a po určité době u nás zůstává.

Kde službu provozujete?

Na Sušilově ulici v Zábřehu. Lidé mohou místo znát jako bývalé sídlo základní umělecké školy. Město Zábřeh tam postavilo novou budovu, ve které poskytujeme sociální služby. Kromě pobytové odlehčovací služby tam sídlí také denní stacionář Domovinka, který dříve fungoval v Leštinské ulici.

Jakou kapacitu má pobytová odlehčovací služba?

Máme čtrnáct lůžek ve dvaceti pokojích, dva pokoje jsou tedy dvoulůžkové. Prostory jsou rozdělené do tří pater. V přízemí máme část, které říkáme rezidence. Jsou tam tři pokoje pro čtyři klienty, společný obývací prostor a neustále přítomný pracovník. Je určena například lidem, kteří potřebují náročnější péči.

Kdo je vaším typickým klientem?

Služba je zatím nová, takže přesněji ji budeme moci vyhodnotit třeba po roce. Určena je lidem od osmnácti let, o které se běžně někdo stará doma. Pečující ale může potřebovat odpočinek, jet na dovolenou nebo třeba podstoupit operaci. A právě tehdy jsme tady my, abychom ho na určitou dobu v péči zastoupili.

Představme si tedy člověka, který se doma stará o maminku nebo tatínka a potřebuje například na několik dní odjet. Co má udělat?

Nejlepší je nám zavolat. Hned se dozví, jestli máme v požadovaném termínu volné místo. Zájem je opravdu velký. V současnosti máme obsazeno téměř až do konce roku, několik volných dní zbývá v listopadu a potom máme volná místa až v lednu. Samozřejmě se ale může stát, že někdo pobyt zruší a termín se uvolní.

Takže pokud člověk například plánuje dovolenou, měl by pobyt řešit s velkým předstihem?

Určitě. Hlavně letní měsíce se po otevření zaplnily prakticky okamžitě. Doporučuji proto ozvat se co nejdříve. Na našich webových stránkách je potom ke stažení žádost.

Jak dlouho u vás může klient zůstat?

Minimálně dvě noci. Maximální rozsah odlehčovací služby je ze zákona 180 dnů za rok.

Pobyt tedy může být podle potřeby různě dlouhý.

Kolik pobyt stojí?

Služba je hrazená. Mnoho našich klientů pobírá příspěvek na péči, ze kterého mohou náklady hradit. Cena se skládá z několika částí. Ubytování v jednolůžkovém pokoji stojí 380 korun za den, ve dvoulůžkovém 350 korun. Celodenní strava stojí 220 korun a potom se platí jednotlivé úkony podpory a péče podle času, který pracovníci klientovi věnují.

Dá se tedy alespoň orientačně říct, na kolik jeden den vyjde celkem?

Z našich dosavadních zkušeností je to přibližně tisíc až jedenáct set korun za den. Hodně ale záleží na tom, jak velkou podporu konkrétní člověk potřebuje.

Říkala jste, že služba je určena lidem už od osmnácti let. Nejde tedy pouze o seniory...

Určitě ne. Mohou ji využít například také lidé s tělesným nebo mentálním postižením. Vždy ale musíme posoudit, zda

jsme schopni potřebnou péči zvládnout. Nejsme zařízení specializované například na osoby s autismem nebo s hlubším mentálním postižením. Pokud jde o člověka s lehčím nebo středním mentálním postižením a jsme schopni se s ním domluvit, službu využít může. Takové klienty už jsme měli a péči jsme zvládli.

Co tedy rozhoduje o tom, jestli klienta můžete přijmout?

Především náročnost péče a naše personální možnosti. Přes den máme například tři pracovníky, v noci maximálně dva. Můžeme přijmout i klienta s vysokou potřebou podpory, služba ale není určena pro člověka, který potřebuje nepřetržitou individuální péči jednoho pracovníka. Před nástupem je třeba doložit vyjádření lékaře, formulář je dostupný na webu Charity. Pokud klient potřebuje zdravotní úkony, například podávání léků, je nutné zajistit také poukaz na domácí zdravotní péči. Doporučujeme proto vše řešit s lékařem s předstihem.

Jak dlouho v sociálních službách pracujete?

Myslím, že už to bude kolem pětadvaceti let.

A těšila jste se dnes ráno do práce?

Já se do práce většinou těším. Takže ano.

Po pětadvaceti letech? Kde berete energii? Práce v sociálních službách je přece docela vyčerpávající.

Člověk o sebe musí pečovat i ve volném čase. Ale mně tahle práce dává smysl a díky tomu se dělá mnohem lépe. energii mi dodává třeba to, když můžeme někomu pomoci.

Jaroslav Kropáč

SOUTĚŽ PRO ČTENÁŘE

Chcete vyhrát dvě volné vstupenky do Vlastivědného muzea Jesenicka na Expozici čarodějnických procesů na Jesenicku v 17. století a k tomu jednu čarodějnou masť? Stačí správně odpovědět na níže uvedenou otázku.

Kolik kilometrů při cestách za klienty najezdili pracovníci sociálních služeb v Olomouckém kraji za rok 2025?

Své odpovědi, včetně kontaktních údajů, zasílejte do 24. září na e-mail tiskove.oddeleni@olkraj.cz a do předmětu uveďte slovo SOUTĚŽ. Jeden z vás, který bude vědět správnou odpověď nebo jí bude nejbližší, získá dvě volné vstupenky do muzea Jesenicka a zdejší expozici o čarodějnických procesech a k tomu pro něj bude připravena i jedna čarodějna masť.

Vítězem minulé soutěže je Lukáš Rubín z Olomouce. Na otázku „Kolikátý ročník ankety Ceny Olomouckého kraje za přínos v oblasti cestovního ruchu je letos vyhlášen?“ odpověděl správně, že byl vyhlášen 10. ročník.

VÍTE, ŽE...

...se můžete podívat na příběhy lidí se zdravotním postižením, kteří se přestěhovali z velkého ústavu do malé komunitní služby OKÁČ? https://www.instagram.com/okac_olkraj/

Domov by měl zůstat tím nejdůležitějším místem

„Já už nechci do nemocnice. Chci být doma.“ Tahle věta zazněla z úst pana Karla ve chvíli, kdy už bylo jasné, že jeho nemoc mu nedovolí vrátit se k životu, jaký znal dříve.

V nemocnici strávil několik týdnů, podstoupil léčbu a absolvoval řadu vyšetření. Přesto nejvíce ze všeho toužil po jediném – vrátit se domů, do prostředí, které mu bylo celý život blízké. Díky péči Mobilního hospice Caritas se jeho přání mohlo splnit. Domů za ním začali pravidelně docházet lékaři, zdravotní sestry, pečovatelky i další členové hospicového týmu. Pomáhali nejen s péčí o jeho zdravotní stav, ale také radili rodině, která se ze dne na den ocitla v nové a náročné situaci.

„Báli jsme se, jestli to zvládneme. Nevěděli jsme, co dělat, když se jeho stav zhorší. Ale nikdy jsme na to nebyli sami,“ řekla

jeho dcera. Právě v tom spočívá síla mobilního hospice – není jen o zdravotní péči. Je také o podpoře celé rodiny, o vysvětlení toho, co se děje, o podání ruky ve chvílích nejistoty a o hledání způsobů, jak prožít společný čas co nejlépe.

Karel si doma užil ještě mnoho obyčejných, ale vzácných okamžiků. Poslouchal svou oblíbenou hudbu, povídal si s rodinou, sedával u otevřeného okna a těšil se z návštěv svých blízkých. Byly to chvíle, které by v nemocničním pokoji nezažil. „Nejvíce nám pomohlo vědomí, že i když už mu nemoc brala sílu, pořád jsme mohli být spolu. Doma. Jako rodina,“ vysvětlila jeho dcera.

Doprovázet člověka na konci života neznamená vzdát se. Znamená to pomoci mu prožít čas, který mu zbývá, co nejlépe – s respektem, důstojně a tam, kde se cítí nejvíce doma.

Mobilní hospic Caritas je tu pro všechny, kteří si přejí, aby jejich blízcí mohli v závěru života zůstat doma, obklopeni lidmi, které mají rádi. Pokud se ocitnete v podobné situaci jako rodina pana Karla, nebojte se na nás obrátit. Někdy může být prvním krokem jen obyčejný telefonát, který pomůže najít cestu dál.

A pokud si zatím nejste jisti, jaká pomoc by pro vás byla vhodná, můžete využít naši bezplatnou poradnu. Zkušení pracovníci vám poradí, zodpoví vaše otázky a pomohou vám zorientovat se v možnostech péče a další podpory.

Protože na těžké chvíle nemusí být nikdo sám. Každý člověk si zaslouží možnost prožít závěr svého života důstojně, s blízkými, a pokud možno tam, kde se cítí doma.

Klára Pospíšilíková

Ženy Plus pomohou při návratu na trh práce i k vlastnímu podnikání

V Olomouckém kraji zahajujeme projekt Ženy plus – Most k příležitosti v práci a podnikání, který je určen ženám s kumulací znevýhodnění na trhu práce.

Zapojit se mohou ženy, které jsou vedené v evidenci úřadu práce jako uchazečky o zaměstnání nebo jsou ekonomicky neaktivní déle než 5 měsíců a zároveň pečují o dítě mladší 15 let nebo o osobu blízkou nebo mají 55 a více let.

Cílem je zvýšit zaměstnatelnost účastnic a podpořit jejich dlouhodobé pracovní uplatnění formou zaměstnání nebo zahájení podnikání.

Nabízíme individuální poradenství, pracovní diagnostiku, motivační workshopy „Cesta k úspěchu a seberozvoji“ a vzdělávací kurzy zaměřené na rozvoj

kompetencí potřebných pro uplatnění na trhu práce.

Celkem 9 až 12 účastnic získá možnost využít podporované pracovní místo u zaměstnavatele nebo podnikání na zkoušku na dobu 6 až 9 měsíců.

Projekt je realizován v období od 1. května 2026 do 30. dubna 2028 v Olomouckém a Moravsko-slezském kraji a spolufinancován z Evropské unie v rámci Operačního programu Zaměstnanost plus.

Pro bližší informace nás kontaktujte na telefonních číslech 775 764 419 a 775 760 348, e-mailové adrese admin@innofund.cz, nebo na webových stránkách.

Marta Škurková

www.innofund.cz

PODLAHOVÉ CENTRUM

PRODEJ - REALIZACE

JEHLA
www.jehla.cz

vše skladem
více na
www.jehla.cz

Laminátové
podlahy
od 199,-

Vinylové dílce
vitro
od 371 Kč

PVC
od 179,-

bytový
koberec
od 179 Kč

Půjčovna
nářadí

Nero SPC
click
od 489 Kč

ZÁBŘEH – Československé armády 2116/34a, 787 01/vedle Kauflandu/tel.: 724 783 391, e-mail: koberec@jehla.cz
OLOMOUC – Horní Lán, vedle McDonald's/tel.: 724 087 813, tel.: 724 783 391, e-mail: olomouc@jehla.cz
ŠUMPERK – Jesenícká 3013/6a/vedle nádraží ČD/tel.: 724 783 384, email: sumperk@jehla.cz

www.jehla.cz

RV2502346/03

TERMOLUX

OKNA | DVEŘE | PLAST | HLINÍK

Děláme termoluxusní okna

TEĎ

JE NEJLEPŠÍ ČAS
KE KOUPI

8 komor
3 těsnění

NYNÍ MIMORÁDNÉ
SLEVY

nová
zelená
úsporám
light

Tel.: 773 457 835 | Rolsberská 635/38, Olomouc
olomouc@termolux.cz
www.termolux.cz

RV2502315/49

Chci střechu .cz

www.chcistrechu.cz

ZDARMA:
cenová nabídka
zaměření, rozpočet
odborné poradenství

PROVÁDÍME:
pokrývačské práce
tesařské, klempířské
prodej materiálů

OLOMOUC • PROSTĚJOV • PŘEROV
Tel.: 602 827 115
E-mail: info@chcistrechu.cz

RV2601535/01

JISTĚ CHCETE PRAVIDELNĚ ZVYŠOVAT MZDU

Jsme
Honeywell Olomouc
a hledáme nové
kolegy a kolegyně

 TADYJEBUDOUNOST.CZ

Honeywell

RV2600025/05

JEDU JEDU

JEDU JEDU JEDU JEDU

**DO PRAHY
S JÍDELÁKEM
POHODLNĚ
KAŽDOU
HODINU***

* Mimo noční dobu.

Milujeme vlaky.
Zamilujte si je taky.
www.cd.cz/vevlaku

České dráhy
Moderně a spolehlivě

JARO

Lepší pojištění pro každého

Tel. 607 080 000

**NOVĚ
OTEVŘENO**

**Nejlevnější
POVINNÉ RUČENÍ
V OLOMOUCI**

Otevírací doba:
Po-Pá
9:00 - 18:00
So
9:00 - 12:00

Globus
GLOBUS.CZ

RV2601557/12

Podzimní festival duchovní hudby přivítá světová esa

33. ročník Podzimního festivalu duchovní hudby Olomouc zahájí 20. září přední český orchestr Prague Philharmonia pod vedením dirigenta Jiřího Habarta. Dominantou koncertu je provedení Beethovenovy slavné Sedmé symfonie.

Návraty ke kořenům evropské duchovní hudby nabídnou 23. září díla Vivaldiho, Telemanna a slavné Pergolesiho Stabat Mater v podání souboru Barocco sempre giovane s baletním prvkem.

30. září barokní Michnovu Missa sancti Wenceslai, napsanou pro chrám sv. Václava v Olomouci provede renomovaný soubor Ensemble Inégal vedený Adamem Viktorou.

Hostem ze vzdálené části republiky bude 4. října v chrámu sv. Mořice Karlovarský symfonický orchestr s dirigentem Ondřejem Vrabcem. Program věnovaný českým autorům 20. století (Řídký-Lukáš-Eben) doplní Honneggerova monumentální Třetí symfonie „Liturgická“. Sólistkou na varhany bude Michaela Káčerková. Festival nabízí také komornější a objevené projekty.

Německá sopranistka Maida Hundeling vystoupí spolu s Moravskou filharmonií Olomouc. Foto | archiv pořadatelů

Recitál finské klavíristky Katariiny Liimatainen 7. října seznámí olomoucké a rozhlasové posluchače s tvorbou finských autorů.

14. října uvede projekt Ingridiente přední trumpetistka Štěpánka Balcarová alternativní a jazzové improvizace na gregoriánský chorál.

Za olomoucké umělce se představí 10. října sbory Bel canto a dětský sbor Campanella, který získal letos dvě zlaté medaile v mezinárodní soutěži v Singapuru.

Vyvrcholením festivalu 17. října bude provedení slavného Verdiho Requiem. Pod taktovkou Leoše Svárovského vystoupí Moravská filharmonie Olomouc, Český filharmonický sbor Brno a mezinárodní sólistické obsazení v čele se světovou německou sopranistkou Maidou Hundeling.

Více informací a kompletní program na webových stránkách www.podzimni-festival.cz.

Marie Hamplová

Archeologové objevili bronzový poklad. Zřejmě šlo o obětinu

Mimořádný nález z doby bronzové odkryli archeologové z Archeologického centra Olomouc při dohledu na modernizaci železniční tratě Brno–Přerov. V bývalém mokřadu u Kojetína našli bronzový depot starý více než 3 000 let, který mohl sloužit jako rituální obětinu. Soubor obsahuje především části pracovních nástrojů: osm deformovaných srpů, jeden celý srp, část čepele meče, zlomky ozdoby, tři slitky a dva nedokončené výrobky. Depot byl objeven pomocí detektorové prospekce v lokalitě navazující na rozsáhlé pravěké sídliště.

Klíčové poznatky přinesla tra-seologická analýza, která zkoumá stopy používání předmětů.

Potvrdila, že většina artefaktů byla před uložením běžně využívána. Zároveň odhalila, že některé předměty byly úmyslně poškozeny. Právě kombinace úmyslného poškození a uložení ve vlhkém prostředí naznačuje, že nešlo o zásobu bronzů určenou k pozdějšímu využití. Podle archeologů byly předměty pravděpodobně záměrně uloženy do mokřadu jako součást rituálního jednání.

Bronzový depot nyní prochází konzervací a odbornou dokumentací. Další analýzy by měly pomoci objasnit okolnosti jeho uložení i význam pro poznání života obyvatel střední Moravy před více než třemi tisíciletími.

Michaela Tsepeleva Horká

SOUTĚŽ O VOLNÉ LÍSTKY PRO ČTENÁŘE KRAJÁNKU

Pro čtenáře Krajánku jsme ve spolupráci s organizátory Podzimního festivalu duchovní hudby připravili soutěž o volné vstupenky na některé z koncertů, které se uskuteční v Olomouci.

Stačí, když správně odpovíte na otázku: **Kolikátý ročník Podzimního festivalu duchovní hudby se letos v Olomouci uskuteční?**

Své odpovědi, včetně kontaktních údajů, zasílejte do 24. září na e-mail: tiskove.oddeleni@olkraj.cz. Do předmětu uveďte „Podzimní festival duchovní hudby“.

AKCE A VÝSTAVY

LITR

18.–20. 9. 2026, Výstaviště Flora Olomouc, pavilon G

Knižní veletrh autorských a uměleckých publikací.

Šumperský hafan

20. 9. 2026, Muzeum Šumperk

Soutěž čtyřnohých parťáků s rodokmenem i bez, každoročně pořádána v areálu Pavlínina dvora v šumperském muzeu.

Jaroslav Thierry Kříž: Obrázky z cest

18. 9. – 15. 11. 2026, Muzeum Šumperk, Galerie mladých

Vernisáž se uskuteční 18. 9. v 18 hodin.

Nejsvětější Trojice: drobné sakrální památky regionu

15. 9. – 1. 11. 2026, Muzeum Zábřeh

Vernisáž se uskuteční 15. 9. v 16 hodin.

Zábřežáci u vody

30. 9. – 29. 11. 2026, Muzeum Zábřeh

Vernisáž se uskuteční 30. 9. v 17 hodin.

Eva Chyťová, Vzájemná přitažlivost

do 2. 10. 2026, Muzeum a galerie v Prostějově

50 let kina Hvězda

do 15. 11. 2026, Muzeum Komenského v Přerově

Pilíře civilizace

do 30. 6. 2027, Vlastivědné muzeum v Olomouci

Dva tituly mistrů světa. Olomoucký balet zazářil

Baletní studio při Moravském divadle Olomouc bodovalo na soutěži v Dublinu.

Foto | archiv Baletního studia MDO

Mimořádného úspěchu dosáhlo Baletní studio při Moravském divadle Olomouc na světovém

finále prestižní soutěže Dance World Cup v irském Dublinu. V konkurenci více než jedenácti

tisíc tanečníků ze 60 zemí světa získali mladí olomoučtí tanečníci dva tituly mistrů světa, titul vicemistrů světa a dvě bronzové medaile.

Jde o historicky nejlepší výsledek studia na této největší světové taneční soutěži. Zlaté medaile vybojovaly skupinová choreografie L'Arlésienne a duet Muse, stříbro získala choreografie Je suis malade a bronz kvartet The Elements a choreografie Symphony of Darkness. Další členové Baletního studia se navíc umístili mezi nejlepšími ve svých kategoriích.

Aktuálně studio připravilo premiéru inscenace Kráska a zvíře, která se uskutečnila v Moravském divadle Olomouc 13. září.

Lenka Kovaříková

NEMATERIÁLNÍ KULTURNÍ DĚDICTVÍ | TRADIČNÍ LÉČEBNÉ PROCEDURY VINCENZE PRIESSNITZE

V minulém díle Krajánku jsme se seznámili s tím, co je to nemateriální (živé, nehmotné) kulturní dědictví. Jde o bohatství, které nelze vystavit v muzeu, protože žije přímo mezi lidmi, kteří si ho předávají z generace na generaci v podobě folkloru, starých i novodobějších tradic, zvyků a slavností, uměleckých projevů a řemeslných dovedností. Patří k němu také po staletí uchovávané a sdílené vědomosti a zkušenosti týkající se přírody a vesmíru – od znalostí bylinkářství, vodáctví až po lidové a přírodní léčitelství.

Právě toho posledního se týká položka, která byla v roce

Priessnitzova koupel nohou (vlevo). Priessnitzovy prameny.

Foto | archiv Regionálního po.

2015 jako úplně první zapsána na Seznam nemateriálního kulturního dědictví Olomouckého kraje. Tradiční léčebné procedury Vincenze Priessnitze,

kteří k Jeseníku a jeho okolí neodmyslitelně patří, se opírají o hydroterapii. Její dobré účinky na zdraví byly známy už ve starověku, byl to však Vincenz

Priessnitz (1799–1851), který položil moderní základy vodoléčby. Své procedury nadále rozvíjel a do jeho lázní se jezdili léčit i učít lidé z širokého okolí. Princip spočívá v aplikaci chladu a tepla. Priessnitz uváděl, že léčí teplo chladem vyvolané. Střídání tepla a chladu v lidském těle totiž nastartuje samoléčebné procesy. Procedury jsou jedinečným dokladem tradičního přírodního léčitelství a používají se dodnes. Priessnitzy lázně v Jeseníku nadále praktikují tyto vodoléčebné metody a o jeho odkaz pečuje Společnost Vincenze Priessnitze. Priessnitzův zábal, jedna z jeho

nejznámějších procedur, zlidověl a stal se součástí domácí léčby při respiračních onemocněních nebo namožení svalů a kloubů. Toto kulturní dědictví se stalo symbolem nejsevernějšího cípu Moravy. Právem si zasloužilo zápis na Seznam nemateriálního kulturního dědictví Olomouckého kraje. Ten k roku 2026 čítá 12 položek a v dalším díle Krajánku si představíme následující z nich.

Mgr. Andrea Mrkusová
Regionální pracoviště
pro nemateriální kulturní dědictví
Olomouckého kraje
Vlastivědné muzeum v Olomouci
mrkusova@vmo.cz / 778 744 868

Slalomářka Valentýna Kočířová sbírá ocenění a úspěchy

Sedmnáctiletá vodní slalomářka Valentýna Kočířová má za sebou mimořádně vydařenou sezonu. Z mistrovství světa juniorů v Krakově a mistrovství Evropy v Épinalu přivezla celkem dvanáct medailí. Úspěšnou závodnici přivítali také zástupci Olomouckého kraje.

„Valentýna dosáhla výsledků, které si zaslouží obrovské uznání. Je skvělé, že takto úspěšná sportovkyně reprezentuje právě náš region,“ uvedla náměstkyně hejtmana pro oblast sportu Monika Hryzbilová.

Na evropském šampionátu získala Kočířová medaili ve všech šesti závodech, do kterých nastoupila. Vybojovala čtyři zlaté a dvě stříbrné medaile. Další šest medailí přivezla z mistrovství světa juniorů v Krakově.

Valentýna Kočířová závodí za SK UP Olomouc a Olomoucký kraj reprezentovala také na Olympiádě dětí a mládeže v roce 2022. Kraj její sportovní přípravu dlouhodobě podporuje prostřednictvím dotací.

„Olomoucký kraj v poslední době podstatně navýšil dotace

Valentýna Kočířová ve svých sedmnácti letech patří mezi slalomářskou špičku.

Foto | Olomoucký kraj

na rozvoj sportu. Na druhou stranu dobře víme, že žádná finanční podpora sama o sobě medaile nepřinese. Za úspěchy stojí především talent, obrovské množství práce, odhodlání samotných sportovců a podpora rodiny,“ dodala náměstkyně Monika Hryzbilová.

Jaroslav Kropáč

Prostějov přivítal na turnaji světové tenisové naděje

Mistrovství světa družstev chlapců a dívek do 14 let předvedlo přehlídku světových talentů.

Foto | Olomoucký kraj

V Tenisovém klubu Prostějov bylo v pondělí 3. srpna slavnostně zahájeno Mistrovství světa družstev chlapců a dívek do 14 let ITF World Junior Tennis Finals 2026. Na prestižní mládežnický turnaj dorazilo 32 reprezentačních týmů z celého světa a účastníky v Olomouckém kraji přivítal také hejtmán Ladislav Okleštěk.

Šampionát, který se v Prostějově konal už po sedmadvacáté, patří mezi nejvýznamnější akce Mezinárodní tenisové federace ITF pro mladé tenisty. Olomoucký kraj tento turnaj, kterého se účastní týmy z Evropy, Ameriky, Asie i Afriky a Karibiku, dlouhodobě podporuje.

Lenka Kovaříková

Úspěch českých tenistů v Olomouci

V druhé polovině července se uskutečnil v Olomouci ve sportovním areálu OMEGA 8. ročník mezinárodního kempu pod vedením hlavního trenéra Pavla Řehořka a turnaj Czech U11 & U13 & U15 & U19 Open, kterého se zúčastnili hráči a hráčky ze 13 zemí (Německo, Švýcarsko, San Marino, Slovensko, Polsko, Maďarsko, Ukrajina, Litva, Slovinsko, Srbsko, Izrael, Írán a Česká republika). Soutěžilo se v týmech, čtyřhrách a ve dvouhrách v kategoriích U11, U13,

U15 a U19. Ve všech soutěžích se probíjeli do závěrečných bojů velmi kvalitní závodníci a utkání přinesla dramatické a vyrovnané boje.

V rámci kempu proběhl projekt Mladí trenéři, kterého se zúčastnilo pět mladých trenérů z pěti krajů ČR. Sportovní kvalita zahraničních účastníků byla na vysoké úrovni. Za Olomoucký kraj se akce účastnili náměstkyně hejtmana Svatopluk Binder a Martin Škurek.

Vít Ratajský

Světový pohár v para atletice žen ozdobily rekordy

Druhý ročník para atletické Grand Prix v Olomouci přinesl čtyři světové rekordy. Na Hanou se na začátku července sjely takřka dvě stovky para atletek z dvaadvaceti zemí světa.

První den odstartoval trojicí světových rekordů. Chorvatka Karla Hergotic ovládla soutěž koulárek v nejlepším výkonu historie kategorie F62 v hodnotě 8,73 m, což znamenalo nejlepší výkon celého mítinku.

Hned v úvodu zazářila i Irina Tychshenko. Zkušená reprezentantka Kazachstánu potvrdila, že jí Olomouc svědčí, a pokořila světový rekord v hodu diskem kategorie F45 výkonem 25,72 m. V sobotu pak navíc přidala i další světový rekord (8,83 m) ve vrhu koulí. Čtvrtý světový rekord zapsala Madina Mukhtorova z Uzbekistánu (25,71 m v hodu diskem F40).

Dařilo se i českým reprezentantkám, které získaly sedm zlatých medailí, přičemž vrhačka Miroslava Adámková (koule, disk) a běžkyně Pavlína

Závodnice z celého světa se utaly na Světovém poháru v para atletice žen v Olomouci na začátku července.

Foto | Olomoucký kraj

Absolonová (800 m, 1500 m) vybojovaly dokonce nejcennější kovy dva. Další tři první místa přidaly Eva Berná ve vrhu koulí, diskařka Anna Marčaniková a čtvrtkařka Martina Absolonová.

Medailové pořadí zemí ovládla výprava Spojených států amerických. Česká reprezentace obsadila v hodnocení krásné 4. místo.

„Myslím, že druhý ročník Světového poháru se mimořádně vydařil. Ohlasy od všech týmů byly nesmírně příznivé. Diváci měli k dispozici zázemí

s diváckou zónou, kde si mohli sami vyzkoušet para sportovní disciplíny. Skvělá byla také spolupráce s partnery, kterým patří velké poděkování. Takže příští rok opět přijďte fandit!“ uzavřel Pavel Vrzala, ředitel organizačního výboru.

Lukáš Dočkal

Kompletní fotogalerie

Olomouc patřila mládežnickému florbalu

Olomouc hostila od 29. srpna do 6. září turnaj TEMPISH Moravian Cupu, který během dvou turnajových víkendů přilákal necelých 2 000 mladých florbalistů a florbalistek ve 108 týmech. 12. ročník proběhl v šesti sportovních halách v Olomouci a Velké Bystřici. Kromě českých týmů dorazily také celky ze Slovenska a Lotyšska. V osmi kategoriích letos

Foto | Michal Struž TEMPISH Moravian Cup

triumfovaly týmy ze čtyř klubů. Tři prvenství si odvezli florbalisté FBS Olomouc, dvakrát zvítězil 1. SC TEMPISH Vítkovice a po jednom titulu získaly Saros Olomouc, FBC Liberec a Sokol Brno I EMKOCase Gullivers. Záštitu nad dvanáctým ročníkem TEMPISH Moravian Cupu převzal i hejtmán Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk.

red

Ze školního hřiště na mistrovství světa. Běžkyně přivezla na kraj ukázat zlatou medaili

Běžkyně Tereza Rauturier je českou mistryní v orientačním běhu. Na kraji ji přivítal hejtmán Ladislav Okleštěk a náměstkyně Monika Hryzbilová.

Foto | Olomoucký kraj

Tereza Rauturier je první českou mistryní světa v orientačním běhu od roku 2009. Zlatou medaili vybojovala na šampionátu v italském Janově a v úterý 11. srpna ji přijela ukázat zástupcům Olomouckého kraje. Hejtmanství teď do podpory sportu investuje velké peníze a navyšuje dotace.

„Každý takový sportovní úspěch je motivací hlavně pro

mladé lidi. A je také odpovědí na otázku, zda má podpora sportu smysl. Má! V našem regionu máme spoustu skvělých sportovců a já věřím, že další budou přibývat. Tereze k jejímu titulu moc blahopřeji,“ uvedl Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

S orientačním během začínala Tereza Rauturier na školním

závodě v Olomouci před patnácti lety. V mládežnických kategoriích reprezentovala Olomoucký kraj v soutěžích Českého svazu orientačních sportů i na Olympiádě dětí a mládeže. Dnes je členkou armádního sportovního klubu.

„Úspěch Terezy potvrzuje, že vytrvalost, poctivá příprava a láska ke sportu mohou vést až na samotný vrchol. Velmi si vážím toho, že můžeme ocenit sportovkyni, která je s naším regionem dlouhodobě spjata a svými výsledky dělá skvělé jméno nejen Olomouckému kraji, ale i celému Česku,“ doplnila náměstkyně hejtmana Monika Hryzbilová.

Sedmadvacetiletá závodnice jako reprezentantka České republiky získala medaile na dorosteneckém mistrovství Evropy i juniorském mistrovství světa, je trojnásobnou vítězkou mistrovství Evropy univerzit a trojnásobnou medailistkou Světových her.

red